

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST.

Št. IV.

Vsebina: 39. Poročilo o dekanskem shodu leta 1907. — 40. Odpustki češčenja presvetega Srca Jezusovega v mesecu juniju. — 41. Novomašniki. — 42. Sprejem v zavod sv. Stanislava. — 43. Slovstvo. — 44. Raziskovanje po maticah. — 45. Birmovanja. — 46. Konkurni razpis. — 47. Škofijska kronika.

1907.

39.

Poročilo o dekanskem shodu leta 1907.

Letošnji shod gg. dekanov se je vršil v četrtek, 11. aprila 1907, v knjižnici škofijske palače. Shoda, ki mu je predsedoval prevzvišeni gospod knezoškof, so se udeležili: generalni vikar, gospod prelat Janez Flis, gg. arhidiakoni, izvemši arhidiakona za Dolenjsko, in gg. dekani razen dekana cirčniškega in postojnskega, ki radi bolezní nista mogla priti, in po opraviilih za držanega dekana trnovskega, ki pa je poslal namestnika.

Točno ob 8. uri otvori gospod knezoškof zborovanje s sledečim pozdravnim nagovorom:

„Vse pričujoče srčno pozdravim. Zbiramo se skupno že od l. 1899. Ker shode dekanov cerkev tako uvaža, da jih je papež Pij IX. priznaval kot namestek škofijske sinode zato sem pri naši sinodi l. 1903. določil, naj se shod dekanov skliče vsako leto. (Synodus, str. 188 – 189.)

Po sinodi sem za obravnave predlagal tvarine iz duhovnega pastirstva, glede katerih se bodo obvezne določbe izdale na prihodnji sinodi, ki sem jo napovedal za l. 1908. Obravnavali smo dosedaj o redu službe božje, o krščanskem nauku, o redu v cerkvi in zakristiji, o cerkveniku in organistu, o velikonočnem izpraševanju, o župnijski pisarni in o upravi cerkvenega premoženja. Tudi vprašanja, ki so za danes na dnevnem redu, so važna.

Preden razpravo začnemo, moram omeniti svoj novoletni list, namenjen gg. duhovnikom naše škofije. V tem listu sem omenjal združevanja, kakor jih snujejo duhovniki po raznih škofijah. Ker sem o nekaterih teh združevanj slišal razne pomisleke, sem hotel duhovnike ljubljanske škofije obvarovati, da po takih združevanjih ne bi hrepeneli. Zato sem rekel, da za nas zadostujejo konference „Sodalitatis Ssmi Cordis“, ki so

se lepo razvile, in kjer želim, da vlada popolna prostost pri obravnavah raznih stanovskih in duhovno-pastirskih zadev. Zraven sem pa opisal nevarne strani gibanja, kakor se opaža po Češkem in deloma tudi na Moravskem.

Moje vrstice je objavil „Korrespondenzblatt“, da li tudi kak češki list, ne vem. Dotične opomnje so pa duhovnike na Češkem in Moravskem jako vzburile. „Korrespondenzblatt“ je prinesel popravek; jaz sem dobil list od predsednika „Jednote“ na Češkem in pa od predsednika duhovskega društva za škofijo brnsko. Ta odpor zoper moja izvajanja me je razveselil: opisanih madežev duhovniki nečejo na sebi imeti, želé biti cerkveno korektni. — Ker je dobro ime veliko dobro in ker ne smem in nočem biti krivičen, zdaj tukaj izjavim, da sem v dotičnih vrsticah to pregrešil, da je bilo moje izvajanje presplošno. Gotovo pa je, da se je zadnja leta po Češkem in v olomuški škofiji kazalo in se še kaže opisano necerkveno in nevarno gibanje; toda ne v tolikem obsegu, kakor bi se iz mojih besedi moglo posneti; glavna očitanja zadenejo društvo „Katolicka moderna“ z listom „Bily Prapor“, ne pa toliko društva „Jednota Duchovenstva“ z listom „Věstník katolického duchovenstva“. Tudi škofija brnska je ostala bolj čista, ter je tam l. 1906. ustanovljena škofijska zveza duhovnikov po pravilih, kakor jih je potrdil ordinariat, in katere član je sam škof brnski.

V dokaz nevarnega in necerkvenega gibanja so mi češki duhovniški listi: „Rozvoj“, „Mene-Tekel“, „Bily prapor“ in „Rozkvet“. Ti listi so bili vir, iz katerega je zajeto, kar sem napisal za naše gg. duhovnike, da bi jih nevarnosti obvaroval. Te liste so škofje obsodili in prepovedali. Toda mesto lista,

ki je prenehal, se je ustanovil koj nov list pod drugim imenom, toda v istem obsojenem pravcu. V dokaz, da tako proticerkveno gibanje obstoji, mi je tudi shod v Prerovu na Moravskem lani 31. julija, katerega se je udeležilo 130 duhovnikov.

Mislim, da sem s to izjavo zadostil svoji dolžnosti, kakor mi jo ozir dobrega imena pri bližnjih nalaga moja vest in osma zapoved božja.

Zdaj prestopimo k dnevnemu redu.

I. Kn.-šk. zavod sv. Stanislava.

Gospod knezoškof poroča: „Kakor po navadi, naj tudi danes o tem zavodu poročam na prvem mestu, O napredku sem pisal v novoletnem listu do gospodov duhovnikov. Ponovim to, da sem se o vsem osebno prepričal, in z veseljem izjavljam, da se gg. profesorji glede pouka in gg. prefekti glede vzgoje vestno trudijo, da vsestransko izpolnjujejo dolžnosti svoje težke in odgovornosti polne službe. Zato je med dijaki zavladal dober duh krščanskega življenja in resnega učenja. V dokaz so mi tudi letošnje duhovne vaje pod vodstvom P. Sigismunda Zega O. F. M., katerih so se dijaki izredno lepo udeleževali, in pa prav pogosto prejemanje sv. zakramentov po lastni inicijativi. Zraven tega so pa gojenci veseli in poskočni. Letos so šele trije zapustili hišo; sploh so radi v zavodu.

Zavod še ni dozidan. Prihodnje leto se dozida prvo in drugo nadstropje na onem kraju, kjer je zdaj samo pritličje. V l. 1909. in 1910. pa se dozida celo krilo na levi strani. Zidava in oprema bo stala nekako 300.000 K. Za to svoto hočem, pa tudi moram poskrbeti v pravem času. Dolgov zavod nima; Imam jih edino jaz. Zaupam na božjo pomoč, da mi bo mogoče dolžnosti izpolnjevati, ki mi jih nalaga dolg.

Zanimali Vas bodo stroški v zavodu. V prvem šolskem letu 1905/6 je bilo stroškov 69.665 K 53 h, in sicer:

a) plače vodstvu, učitelstvu, prefektom in poslom	13.086 K 02 h
b) hrana	18.653 „ 61 „
c) kurjava	6.174 „ 20 „
d) svečava	3.041 „ 25 „
e) gospodarske naprave	5.071 „ 29 „
f) knjižnica in učila	7.557 „ 94 „
g) hišna oprava	9.753 „ 90 „
h) drugi stroški	4.842 „ 42 „

Prejemkov pa je bilo:

a) Vplačila gojencev	22.486 K 50 h
b) direktno poslanih darov	6.427 „ — „
c) drugih raznih prejemkov	4.100 „ — „

V tekočem šolskem letu 1906/7 se je potrošilo do 1. aprila 1907: 44.279 K 56 h

a) plače	9.222 K — h
--------------------	-------------

b) hrana	11.261 K 28 h
c) kurjava	5.985 „ 38 „
d) svečava	2.382 „ 35 „
e) gospodarske priprave	2.181 „ 31 „
f) knjižnica in učila	3.762 „ 37 „
g) hišna oprava	4.334 „ 90 „

Prejelo se je pa od gojencev 20.379 K 70 h, od drugod nad 4000 K.

Iz teh podatkov se vidi, da so prispevki še potrebni. Točnega računa za prihodnost pa ne moremo napraviti poprej, dokler ne bo vseh osem razredov in ne bo več Alojzijevišča, pa se bodo dotični dohodki mogli vporabiti za zavod, ki je le razširjeno Alojzijevišče po prvotnem načrtu ustanovitelja.

O prispevkih za zavod bo poročal g. kanonik Kajdiž, ki jih sprejema in vodi račune.

Kanonik Kajdiž poroča na to o prispevkih:

L. 1906 je bilo prispevkov:

Darovi	42.014 K 15 h
drugih dohodkov (missa-rum intent. ex fest. sup-pressis etc.)	18.071 K 06 h
	60.055 K 21 h

L. 1907., to je: od 1. januarja do 11. aprila 1907, je bilo prispevkov:

Darovi	17.885 K 48 h
drugih dohodkov (missa-rum intent. ex fest. sup-pressis etc.)	15.402 K 48 h
	33.287 K 96 h

Gospod knezoškof: „Iz poročila vidite, koliko premorejo skupne moči. Kolikor bolj premišljujemo tok časa, toliko bolj se bomo našega skupnega dela veselili, ko vidimo njegovo neprecenljivo korist za pravo omiko in za ohranitev sv. vere pri katoliškem našem ljudstvu.

II. O prošnji „Podpornega društva cerkvenikov v Ljubljani“ in o ureditvi plače cerkvenikom.

Gospod knezoškof: „Druga točka je o prošnji „Podpornega društva cerkvenikov v Ljubljani“ in o ureditvi plače cerkvenikom. Dotično prošnjo sem dal natisniti v lanskem „Škofijskem Listu“, str. 96 in 97.

Podporno društvo ima cerkveniškemu stanu in njegovim potrebam primerne namene: stan si želi izboljšati gmotni položaj, poskrbeti za boljšo izobrazbo cerkvenikov in posredovati cerkveniške službe, in sicer vse to v zvezi z gg. župniki. Meni se zdi to gibanje upravičeno, in zato sem rad prevzel pokroviteljstvo.

To društvo mi je prineslo prošnjo z nasveti, kako bi se cerkvenikom izboljšal gmotni položaj, kakor se je sklenilo v društveni odborovi seji 12. junija 1906.

Ker so tukaj cerkve prizadete, ker so okolnosti po raznih župnijah jako različne, ker je za cerkvenike in organiste semtertja že poskrbljeno, in ker so se mi predlogi v vsem obsegu neizvedljivi dozdevali, zato sem sklenil predložiti zadevo na letnem shodu gg. dekanov. Za poročevalce sem naprosil gg. dekana Erzarja in Schweigerja; imam pa poročila in nasvete tudi iz Idrije in Kamnika. Prosim, da nam o zadevi poroča najpoprej g. dekan Erzar.

Nato je prebral dekan Erzar svoj referat. Ko je svoje poročilo prečital, se je vršil razgovor o posameznih točkah.

1. Ureditev gmotnega položaja cerkvenikov, zlasti preskrbitev za starost. V svojem referatu je priporočil dekan Erzar obvezno zavarovanje. Dekan Arko pristavi, kaj bi se to zavarovanje izvršilo na podlagi postave o pomožnih blagajnah iz l. 1893. Dekan Lavrenčič: Naj se uporabi novi zakon z dne 16. decembra 1906, drž. zak. 1907 št. 1, o zavarovanju za pokojnino zasebnih uslužbencev. Nadaljnega razgovora podrobnosti so se udeležili še dekani: referent Erzar, Lavrenčič, Kummer, Arko, arhidiakon kanonik Šiška.

Gosp. knezoškof: „Slišali smo razna mnenja, tvarino bo treba še preštudirati, zato predlagam, naj se zadeva izroči v proučenje nekaterim gospodom, ki jih bomo določili. Ti naj stavijo konkretne predloge. Kar bo treba še poizvedovanj, se bo gg. dekanom sporočilo.“

2. Izobrazba cerkvenikov. Glede te točke se sprejmo nasveti referenta Erzarja: Za strokovno izobrazbo cerkvenikov skrbi v vsaki župniji duhovnik, župnik, ki daje cerkveniku vsa potrebna navodila za izvrševanje cerkveniške službe. Za splošno izobrazbo pa morejo pomagati izobraževalna društva in župnijske knjižnice.

Dekan Lavrenčič nasvetuje k tej točki, da se sestavi nauk, knjižica v službi cerkvenika. Za veliki teden že imamo knjigo: Marušič, Sveti Veliki Teden in Velika Noč. 1874. Dekan Arko: Mlajši cerkveniki naj bi se izobrazili, da bi mogli sodelovati pri društvi v posojilnicah itd.

Generalni vikar Flis: Strokovne izobrazbe je res treba cerkvenikom, da se bodo vedeli prav ravnati glede cerkvenih opravil, pa tudi lepo in snažno hraniti cerkveno opravo in jo skrbno varovati poškodb.

Gospod knezoškof: Glede izobrazbe se bodo povedali nasveti današnjega shoda društvu cerkvenikov, za primerno knjigo o stanovskih naukih za cerkvenike se bo skušalo poskrbeti.

III. O razdelitvi raznovrstnih nadarbinskih prostovoljnih dohodkov pri nastopu novega župnika.

Gospod knezoškof: „Kadar se gg. duhovniki selijo drugam v službo, je včasih prav težko dohodke prav razdeliti. Razne krajevne okolnosti so včasih take, da

je popolnoma razvidno prava razdelitev komaj mogoča. Zdelo se mi je potrebno podati gospodom vsaj s plošno veljavna navodila.

Za poročevalce sem si poiskal praktičnih gospodov, ki so si v tej zadevi že pridobili izkušnje. Naprosil sem g. dekana Bizjana in Schweigerja. Kratko poročilo sta poslala tudi g. dekan Arko in dekanija Kamnik. Prosim g. dekana Bizjana, naj izvoli poročati prvi.“

Dekan Bizjan bere svoje poročilo, v katerem pojasni vse razne vrste nadarbinskih dohodkov: dohodke iz ustanov, iz beneficij, iz bire in darovanj, iz posestva, zemljišč, ter poda navod, kako naj se vrši razdelitev med prednikom in naslednikom pri raznih vrstah dohodkov. Razgovora k posameznim točkam razprave so se udeležili dekani: Arko, Erjavec, Erzar, Elbert, Schweiger, arhidiakon kanonik Kalan, generalni vikar Flis. Predlogi referenta so se brez prememb sprejeli. Dekan Schweiger je svoje poročilo razdelil v tri dele: a) če nadarbinar umrje, b) če gre v pokoj, c) če se preseli drugam.

IV. O štolnem redu.

Gospod knezoškof: „Imamo star štolni red. Večkrat se je izrekla želja, naj bi se ta štolni red revidiral. Večkrat pridejo vprašanja tudi od svetnih oblastnj o našem štolnem redu. Tudi vprašanja drugih interesentov se množe. Zadeva ni lahka, pa jo bo treba vsestransko dobro preudariti.

Kot poročevalce sem naprosil gg. dekana Novaka in Bizjana; pismeno izvestilo so poslali še dekan Arko in dekanija Kamnik. Prosim g. dekana Novaka, da izvoli povedati in pojasniti mnenje gospodov z Gorenjske.

Dekan Novak prečita svoje poročilo, v katerem poda zgodovino štolnih prejemkov, razne premembe tekom časa, pregled razvoja našega štolnega reda ter končno pristavi nasvete glede sedanjega štolnega reda.

Temeljni predlog poročila je: V naši škofiji naj ostane stari štolni red nespremenjen.

Po prečitani razpravi dekana Novaka se je vršil razgovor, katerega so se udeležili dekani: Arko, Lavrenčič, Koblar, Novak, Nagode, Dolinar, Erzar. Gospodje so zastopali trojno različno mnenje:

1. Štolnina naj se sploh odpravi.

2. Štolni red naj ostane nespremenjen.

3. Sedanji pomanjkljivi štolni red naj se času in razmeram primerno uredi. Slednjič je prevladal predlog, da naj ostane sedanji štolni red.

V. O duhovnem pastirovanju po naših mestih in trgih.

Gospod knezoškof: „O duhovnem pastirovanju je naša sinoda prav mnogo navodil in odredb izdala. Naši gg. dušni pastirji na začrtanem potu prav mar-

ljivo delujejo ter so že lepih uspehov dosegli. Največ tožba pa se sliši iz naših mest in trgov, kako neizrečeno težko je le-tu dušno pastirovanje. Večkrat sem že premišljal, kaj bi se tukaj moglo storiti. Žalostno je posebno to, da se v zadnjih letih nekateri sloji cerkvenemu življenju popolnoma odtegujejo, in sicer žalibog ne le moški, marveč tudi ženski spol v vedno večjem številu. V prostozidarskem programu se zadnje čase prav posebno naglašajo zapeljevanje ženskega spola in odvrčevanje od cerkve in od verskega življenja. Kako bi se moglo tukaj pomagati?

Gospod dekan Lavrenčič mi je svetoval, naj to vprašanje postavim na dnevni red shoda dekanov. To sem rad storil, pa tudi koj njega naprosil za poročilo. Ker obstoje v Idriji težke razmere, pa vkljub temu ondotna duhovščina uspešno deluje, sem naprosil tudi g. dekana Arkota za pismen referat. Težave v Ljubljani so pa nad vse velike; duhovniki silno naporno delujejo, da bi rešili in pomagali, kolikor mogoče. Mislim, da bi ne bilo napačno, ko bi imeli o pastirovanju za Ljubljano posebno pregledno sporočilo, da bi vsi gospodje zaznali, koliko se v Ljubljani stori, pa da bi povrh tega še kake nasvete dobili, kako bi še bolj uspešno delovali in kako vse stanove v svojo organizacijo dobili. Naprosil sem g. kanonika Kalana, naj bi to delo prevzel. Naj g. dekan Lavrenčič poroča prvi.

Dekan Lavrenčič prečita svoje poročilo. Vsebina obširnega referata je kratko naslednja:

Nevarnosti za krščansko življenje v mestih: verska vmemarnost in npravna izprijenost.

Kakšno naj bo v teh razmerah duhovnikovo delovanje?

1. Duhovnega pastirja razmerje do župljanov.
2. Duhovnega pastirja versko-npravno delovanje
3. Duhovnega pastirja socialno in politično delovanje.

Ad 1. Pravičnost, ljubezen in vljudnost do vseh. Spoznavanje vernikov. „Status animarum“ točno voditi. Duhovnik naj si pridobi zaupanje v občevanju, s svojim zgledom, s svojo izobrazbo. V verskih in npravnih zadevah ne popustljiv biti. — Župnik in drugi duhovniki: sporazumnost med župnikom in kaplani, zlasti zveza med župno duhovščino in kateheti, enoten načrt o delovanju.

Ad 2. Sredstva splošna, ki nam jih podaja katoliška vera in sv. cerkev. Skrb za mladino, v mestih mnogo izprijene mladine. Birski botri. Skrb za rokodelske vajence. Kako naj prežive proste dni: nedelje in praznike. V društvih, veselice, telovadba itd. — Izobrazba, knjižnice, prepovedano berilo. Kako delovati na ljudi iz krogov, ki navadno ne prihajajo v cerkev? Razne prilike: krstni botri, prvo obhajilo otrok,

čas sklepanja zakona, ob bolniški postelji. — Apologetičski govori v cerkvi za izobražence: Ljubljana, Novo mesto. Ob vseh danih prilikah naj se pojasnjuje pomen verskega življenja za lepo urejeno zasebno, družinsko in javno življenje. Ker se pojavlja zadnja leta mnogokje popolna brezvernost, treba paziti že na diake v gimnazijskih letih, ljubeznivo jih voditi. Skrb za matere, gospe, društvo: „Splošno društvo krščanskih žena in vzgojiteljic.“ List za vzgojo, knjižnice, duhovne vaje.

Ad 3. Raiffeisenova posojilnica, kjer je pa kako središče n. pr. okrajno glavarstvo, okrajno sodišče, bolj prosta posojilnica. Za vzgojo sposobnih moči skrbeti. Karitativno delovanje. Šole za stanovsko izobrazbo. Boj zoper alkoholizem. — Organizirati meščane tudi za uspešno politično delovanje: volitve v občinski zastop v deželni in državni zbor.

K razgovoru se oglasi dekan Arko, ki zlasti priporoča duhovne vaje, šmarnično pobožnost lepo urediti, cerkveno petje, sv. maše s kratkimi pridigami, knjižnice, lokalni listi. Dalje omeni dekan Koblar karitativnega delovanja Vincencijeve družbe, važnosti lokalnih listov.

Gospod knezoškof: „Misli so dane, po katerih se bo moglo delovanje v dušnem pastirstvu v mestih in trgih nadalje urediti.“

Ko je čas, za zborovanje določen, že potekel, kanonik Kalan ni mogel poročati o dušnopastirskem delovanju v Ljubljani. Gospod knezoškof je zato določil, da se bo sklicala posebna konferenca ljubljanske duhovščine, na kateri se bo poročalo za Ljubljano. Kanonik Kalan le omeni shoda za varstvo otrok na Dunaju, katerega se je on udeležil kot škofijski zastopnik. Razloži, kako se hoče odpraviti značaj karitativnega delovanja in urediti vse potom postav. Na shodu sta si tudi stali nasproti dve svetovni naziranji krščansko in ateistiško. Poročevalec omenja še kaznilnic, zlasti na Kranjskem prisilne delavnice, kjer je za mladino silno žalostno poskrbljeno.

VI. Raznoterosti.

K sklepu omeni gospod knezoškof:

„1. Iz nekaterih dekanij, oziroma župnij manjka prepisov župnijskih matic. Zamujeno naj se čimprej popravi.“

2. Vsem prav toplo priporočam naše „Društvo za krščansko umetnost.“ To društvo si je pridobilo priznanja ne le v naši škofiji, ampak tudi zunaj nje. Vesel sem bil, ko sem slišal pri občnem zboru dne 4. aprila t. l. poročilo o delovanju društva. Delovanje je obsežno in temeljito. Novo izvoljenemu odboru se je naročilo, naj proučava, kako bi si društvo

moglo omisliti svoje glasilo. Želi se pa, da bi se gospodje po deželi za to društvo bolj zanimali. Upam, da se bo zanimanje zbudilo in poživilo, zlasti da bo moglo društvo izdajati redna izvestja.

3. Naj še dekanjskih ravnateljev Marijinih družb omenim. Dozdaj se jih še skoraj nič ni izbralo in škofijskemu vodstvu naznanilo. Prepričan sem, da bi tesnejša zveza med ravnatelji posameznih dekanij za pravo vodstvo in razvitek družb mnogo koristila. Zato zadevo vsem gg. dekanom iznova na srce polagam.

4. Za dekanjske knjižnice sem za vsako dekanijo pripravil dve knjigi. Prva: „Schöpfer, Verschuldungsfreiheit oder Schuldenfreiheit“ temeljito razpravlja jako pereče kmečko vprašanje. Naj bi v vsaki dekaniji eden gospodov knjigo proučil in na shodih „Sodalitatis“ zapored vsa vprašanja obravnaval, kar bi vsem gospodom močno koristilo in podalo krasnega gradiva za predavanja v izobraževalnih družtvih.

Druga knjiga ima naslov: „Rosmini. Konferenzen über die Priesterpflichten“. Ko sem letos opravljal duhovne vaje pri oo. benediktincih v Sekavi, mi je manuduktor to knjigo dal v roke za duhovno čitanje. Razne razprave o naših dolžnostih: o molitvi, brevirju, o sv. maši, o čistosti in celibatu, o gorečnosti, znanosti, modrosti duhovnikov so mi bile tako všeč, da sem koj sklenil preskrbeti jih za dekanjske knjižnice. Prosim pa, naj bi se knjiga uporabljala pri konferencah, pri katerih naj bi bila ena točka ascetične vsebine.

VII. Sklep.

K sklepu pravi gospod knezoškof: „Dnevni red smo dovršili. Zahvalim se vsem gospodom za sodelovanje; gospodom referentom pa še posebej za točna poročila, ki so bila podlaga današnjemu posvetovanju. Sklepi današnjega shoda se objavijo v „Škofijskem Listu.“

40.

Odpustki češčenja presv. Srca Jezusovega v mesecu juniju.

I.

In excipiendo VI Id: Augusti proxime superioris (8. Aug. 1906) Emmo. Cardinali Praefecto S. Congreg. Indulgentiarum et SS. Reliq. ac Pro Praefecto Congreg. SS. Rituum, Summus Pontifex Pius PP. X „qui, eodem Cardinali teste locupletissimo, in votis vel maxime habet, ut pium exercitium Mensis Cordi Jesu Sacratissimo dicati magis in dies propagetur et in Christifidelibus saluberrimas sane radices fortius et fructuosius agere conspiciatur“, plurimis Indulgentiis a Leone XIII datis perraras alias ac pene inusitatas perpetuo valituras addere est dignatus sive ad illius Mensis exercitium majus incrementum, sive ad eiusdem propagatorum incitamentum. Hae sunt hujusmodi:

I. Indulgentia Plenaria Toties Quoties, quae defunctorum etiam animas afficiat ac juvet, die trigesima Mensis Junii lucranda in iis Ecclesiis, ubi Mensis Sacri Cordis exercitium sit solemniter ac rite peractum.

II. Privilegium Altaris Gregoriani ad instar in Missa diei trigesimae Mensis Junii concionatoribus et moderatoribus Ecclesiarum, ubi pium exercitium fuerit solemniter ritu absolutum.

III. Pium hoc exercitium promoventibus Indulgentia 500 dierum lucranda quocumque bono opere, quod ad illud propagandum vel augendum pertineat; Plenaria autem Indulgentia singulis diebus Mensis Junii,

cum Sacram Eucharistiam sumant: utraque Animabus in Purgatorio carcere detentis etiam profutura.

Harum Indulgentiarum extra ordinem concessio satis ac super ostendit ingens Pontificis desiderium, ut pium Mensis Sacri Cordis institutum toto terrarum orbe diffundatur et ab omnibus rite celebretur, ita ut maxime omnium efficiat illam rerum in Christo restorationem, ad quam pientissimus Pontifex jam inde a pontificatus sui exordiis mentis aciem intendit.

II.

Urbis et Orbis — Decretum.

Die festo SS. Cordis Jesu formula consecrationis, a Leone XIII s. m. statuta, erit recitanda: indulgentils actus iste ditatur.

Quo perennis exstet memoria illius amplissimi Religionis actus, quo f. r. Leo XIII, anno 1899, sub die 25 Maji, augustissimo Cordi Jesu totius humani generis communitatem devovere decrevit, et salutare, qui ex illo fructus emanarunt jugiter perseverent, preces sunt delatae SSmo Dno Nro Pio Papae X, ut, apertis quoque Indulgentiarum thesauris, die festo ejusdem SS. Cordis, illum censecrationis actum quotannis esse recolendum edicere dignaretur.

Has porro preces Eadem Sanctitas Sua peramanter excipiens, et, summopere exoptans, ut in christifidelibus, erga sacratissimum Cor Jesu jam excitata pietas

magis alatur, et cuncti per hunc consecrationis actum eidem suavissimo Cordi seipsos ferventius conjungere satagant, mandavit, ut singulis annis, memorato die festo, in omnibus parochialibus templis, necnon illis, in quibus idem festum agitur, coram SSmo Sacramento publicae adorationi exposito, formula consecrationis, ab eodem Pontifice Leone XIII proposita recitetur, ad quam Litaniae in honorem SSmi Cordis erunt adi-ciendae.

Sanctissimus vero, universis christifidelibus, huic piaae caeremoniae, corde contrito ac devote adstantibus, et ad mentem suam orantibus, Indulgentiam septem

annorum totidemque quadragenarum benigne concessit; iis autem, qui sacramentali Confessione expiati, etiam ad S. Synaxim accesserint, plenariam Indulgentiam clementer est elargitus; quas Indulgentias animabus igne Purgatorii detentis fore applicabiles declaravit.

Praesenti in perpetuum valituro. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, e Secretaria S. Congregationis Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, die 22 Augusti 1906.

A. Card. Tripepi, Pro-Praef.

D. Panici, Archiep. Laod., Secr.

41.

Novomašniki.

V zmislu in po določbah sv. Cerkve (Conc. Trident. Sess. XXIII. Cap. 5. et Constitut. Apostolicae Sedis ddo. 22. Octobris 1869 Art. II.) naj se po vseh župnijskih in redovniških cerkvah dne 7. julija (VII. nedeljo po Binkošti) razglasé letošnji novomašniki. Hkrati naj se vernikom toplo priporoči, da prav goreče molijo za novoposvečence, da postanejo prav dobri duhovniki.

Posvečeni bodo v mašnike naslednji gospodje bogoslovci:

a) iz IV. leta:

1. Bambič Jožef iz Dobrépolja.
2. Bizjak Jožef z Breznice.
3. Brecljnik Alojzij iz Št. Vida nad Ljubljano.
4. Dagarin Matevž iz Škofje Loke.
5. Kogej Frančišek z Brezovice.
6. Koželj Jožef iz Kamnika.
7. Kulovec Frančišek iz Toplic.
8. Mrak Janez z Dovjega.
9. Novak Frančišek z Dóbrove.
10. Pravst Albert iz Tržiča.

11. Rodič Friderik iz Št. Jurja pod Kumom.
12. Supin Karel iz Ljubljane.
13. Šimnic Edvard iz Kranja.
14. Škulj Karel iz Dobrépolja.
15. Turšič Leopold iz Loža.

b) iz III. leta:

16. Fatur Jakob iz Zagorja na Notranjskem.
17. Klinar Tomaž z Jesenic.
18. Kovač Janez iz Postojne.
19. Krauland Andrej iz Poloma (Ebental).
20. Pečarič Frančišek iz Metlike.
21. Primar Janez od D. M. v Polju.
22. Samsa Janez z Gore pri Sodražici.
23. Zupančič Valentin iz Most pri Ljubljani.

Subdiakonat bodo prejeli 10. julija, diakonat 12. julija, presbiterat pa 15. julija, izvemši gg. Kovača in Primarja, ki bosta vsled nedostatka kanoniške starosti mašništvo prejela 5. septembra.

42.

Zavod svetega Stanislava.

Naznanilo o sprejemu v kn.-šk. zavod svetega Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1907/08.

V kn.-šk. zavod sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano se sprejemajo telesno zdravi in moralno nepokvarjeni mladeniči, zlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršenih gimnazijskih študijah posvetili duhovskemu poklicu.

V šolskem letu 1907/08 bo v zavodu pripravljani tečaj za gimnazijo in prvi, drugi in tretji gimnazijski razred.

Gojenci dobivajo v zavodu vso oskrbo, namenu primerno vzgojo in pouk v obsegu in po načrtu, kakor to vелеvajo avstrijski šolski zakoni.

Za mladeniče iz ljubljanske škofije je v gimnazijskih razredih cela plača 400 K na leto, za mladeniče iz drugih škofij 500 K. Nekaj izmed tistih, pri katerih je upanje, da se bodo posvetili duhovskemu poklicu, se bo sprejelo tudi brezplačno ali po znižani ceni, kolikor to dopuščajo gmotna sredstva zavoda. Vendar morejo dotični to dobroto le tako dolgo uživati, dokler se je po svoji pridnosti in svojem vedenju kažejo vredne. — Učenci pripravljavnega tečaja plačajo vsi brez razlike 300 K na leto. — Šolnina se ne plačuje; le za sprejem v I. gimnazijski razred se plača pristojbina 10 K, pri vpisovanju v II. in III. gimnazijski razred pa 4 K za učila.

Repetentje se ne sprejemajo.

Prošnjo za sprejem, naslovljeno na kn.-šk. ordinariat v Ljubljani, morajo vsi učenci osebno v spremstvu svojih staršev, oziroma njih namestnikov, izročiti vodstvu zavoda. Na prošnje, ki bi jih učenci poslali po pošti ali po kaki drugi poti, pa sami ne bi prišli za časa k hišnemu vodstvu, bi se moglo le v izrednih slučajih ozirati.

Posebe je pomniti:

1. Učenci, ki hočejo vstopiti v I. gimnazijski razred, morajo oddati svojo prošnjo od 23. do 30. junija. V četrtek, 27. junija, bo vodstvo zavoda spre-

jemalo prošnje v Ljubljani v kn.-šk. palači, v pritličju na desno, od 8. do 12. ure dopoldne, in od 2. do 4. ure popoldne; druge dni pa se sprejemajo prošnje v zavodu v Št. Vidu. Prošnji naj priložijo: a) krstni list; b) izpričevalo o stavljenih kozah; c) izpričevalo o dovršeni ljudski šoli s pripomnjo, da se je izdalo, ker hoče učenec vstopiti v gimnazijo; d) izkaz o imetju, če prosi, da bi bil sprejet brezplačno ali po znižani ceni.

Mladeniči, o katerih se bo sodilo, da bi se mogli sprejeti v zavod za I. gimnazijski razred, se bodo pozvali k izpitu, ki se bo vršil v ponedeljek, 8. julija (začetek ob 8. uri zjutraj) v šolskih prostorih kn.-šk. zavoda v Št. Vidu nad Ljubljano.

2. Učenci, ki so z dobrim uspehom dovršili I. ali II. gimnazijski razred na kaki drugi gimnaziji, pa bi želeli v II., oziroma III. gimnazijski razred priti v zavod, naj oddajo svojo prošnjo, vsa gimnazijska spričevala in druge zgoraj našteje listine do 16. julija.

3. Učenci pripravljavnega tečaja naj prilože prošnji razen krstnega lista in izpričevala o stavljenih kozah izpričevalo o dovršenem 4. ali vsaj 3. razredu štirirazredne ljudske šole; prošnje morajo oddati do dne 16. julija.

Kdor bi želel bolj natančnih pojasnil, naj se obrne do podpisanega vodstva.

V Št. Vidu nad Ljubljano, dne 24. maja 1907.

Vodstvo kn.-škofijskega zavoda sv. Stanislava.

43.

Slovstvo.

Hči Brezmadežne ali dekliške Šmarnice. Nabral Frančišek Bleiweis, župnik v Lešah. 1907. Založil pisatelj. Tiskala Zadruga tiskarna v Ljubljani. Str. VIII, 256+111. Cena vezani knjigi z zlato obrezo K 3, z rdečo obrezo K 2.

Pričujoča knjižica obstoji iz dveh delov. Prvi del obravnava o lastnostih, ki naj jih ima Marijina hči, zato podaja v 31 premišljevanjih navod k lepemu krščanskemu življenju in opozarja na razne nevarnosti, ki prete med svetom bogoljubnim dušam. Drugi del pa dovolj označuje naslov: Drobní molitvenik.

Pisatelj piše v predgovoru: Ravno 31 sestavkov sem ti pa zato podal, da jih lahko rabiš še za majnik in prav zato se knjižica imenuje: „Dekliške šmarnice“. Ime ji je pa tudi „Hči Brezmadežne“, ker je pisana

zate, hči slovenskega naroda, da ti kaže tisto, ki je bila vsekdar najlepša, ter te uči postajati vedno vrednejša hči Brezmadežne.

Sveta vojska. Bog jo hoče! Kdo si upa vanjo? Knjižica za ljudstvo. Cena: 1 izvod 40 h, 10 izvodov K 3, 100 izvodov K 20. Založilo društvo „Abstinent“ v Ljubljani. Tiskala „Katoliška tiskarna“. 1907. Druga izdaja. — Ta knjižica je drugi snopič „Protialkoholne knjižnice“ in je izšla že v 15.000 izvodih. Založništvo priporoča ta snopič z besedami: Knjižica želi biti v pomoč vsem, ki hočejo kaj storiti zoper pijančevanje. In ura je enajst, da se začne — na celi črti! Naj gre med ljudstvo, naj vnema sveti boj, da nam čimprej zasije zlati dan in doba treznosti! Vsebinska in namen sama priporočata dovolj ta prekornisti spis.

44.

Raziskovanje po maticah.

Kempelen Bela, Budapest, VI, Podmaniczky-Utca 12, prosi za krstni list nekje na Kranjskem okt. l. 1680. rojenega Engelberta Kemplen (Gemplen?).

Kdor najde v svojih maticah zadevno rojstvo vpisano, naj pošlje rojstni in krstni list Engelberta Kemplena zgoraj imenovanemu gospodu, in sicer s poštnim povzetjem.

45.

Birmovanje.

Birmovanje in posvečenje cerkve v Šempetru na Krasu je preloženo s sobote 6. julija na nedeljo dne 14. julija.

46.

Konkurzni razpis.

Razpisujejo se župnije: Sv. Planina v moravški dekaniji, stoječa pod patronstvom verskega zaklada kranjskega, Sv. Trojica nad Cirknico v cirkniški dekaniji, stoječa pod patronstvom nadliške grajščine, in Borovnica v vrhniški dekaniji stoječa pod patronstvom bistrske grajščine.

Prosivci za župnijo Sv. Planina naj naslove svoje prošnje na c. kr. deželno vlado za Kranjsko, za župnijo Sv. Trojica na slavno lastništvo nadliške in za župnijo Borovnico naslavno lastništvo bistrske grajščine.

Kot zadnji rok za vlaganje prošenj je določen 28. junij 1907.

47.

Škofijska kronika.

Odlikovanje. Imenovan je bil za kn.-šk. duhovnega svetnika č. g. Janez Zabukovec, župnik na Jesenicah.

Podeljene so bile župniji: Rob č. g. Tomažu Zabukovec; Sostro č. g. Janezu Molj, Kolovrat č. g. Adolfu Knol.

Umeščeni so bili: č. g. Frančišek Pešec na župnijo Krka 30. aprila, č. g. Tomaž Zabukovec na župnijo Rob 30. aprila, č. g. Janez Molj na župnijo Sostro 1. maja.

Imenovan je bil č. g. Anton Jarc, namestni gimn. učitelj na priv. gimnaziji v zavodu sv. Stanislava v Šent Vidu pri Ljubljani, za mornariškega kurata II. vrste v Pulju.

Premeščena sta bila: čč. gg. Matej Sušelj, kapelan v začasnem pokoju, na Bloke; Josip Podlipnik, kapelan na Krki, za župnega upravitelja v Sela pri Šumberku.

Odpovedal se je svoji župniji v Borovnici č. g. Gustav Schiffrer.

V pokoj je stopil č. g. Josip Kos, župnik na Selih pri Šumbregu.

Umrli so čč. gg.: Jakob Lovretič, kapelan v začasnem pokoju, v Trbojah 31. marca; Jernej Bernard, kapelan v Trebnjem, v Ljubljani 27. aprila; Matej Sušelj, kapelan na Blokah, 18. maja; Jožef Pirc, kapelan v začasnem pokoju na Primskovem, 21. maja t. l. — Priporočajo se čč. sobratom v molitev.

Knezoškofijski ordinarijat v Ljubljani, dne 24. maja 1907.